
MÜZİK KİMLİĞİYLE PROF. DR. ÖZDEMİR NUTKU**Prof. Dr. Özdemir Nutku with his Musical Aspect****Berrak TARANÇ***

ÖZ

Prof. Dr. Özdemir Nutku, tiyatro bilimci, oyuncu, şair, yazar, çevirmen, eleştirmen, yönetmen, iyi bir müzisyen, besteci, akademisyen, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin kurucularından, yetkin bir eğitimcidir. Elinde kendisiyle özdeşleşen piposu, içindeki insan sevgisi, yaşama sevinci, sanat coşkusu, babacan, güler yüzlü, aile reisi, hayvan sever, dost canlısı, tabiat aşığı, hoşgörülü, korumacı kişiliğiyle, örnek insan ve tiyatro dehasıdır. Özdemir Hoca, küçük yaşlarda almış olduğu müzik eğitimi ile daha sonraki yıllardaki tiyatro eğitimi sayesinde pek çok özelliği barındıran örnek bir sanatçı olmuştur. Şöyle ki onun altı yedi yaşlarında ciddi yönde piyano eğitimi alması kendisinin hayal gücünü olumlu yönde kullanarak yönetebilme yetilerinin gelişmesine neden olmuştur. Ayrıca araştırma, sorgulama, kendini ifade, yaratıcı olabilme, eleştirel yönde düşünebilme, empati kurma yönünde yoğunlaşabilme özelliklerinin tümü Özdemir Nutku'nun çok küçük yaşlarda sanat eğitimiyle disipline edilmiş olmasının bir sonucudur. Bu araştırma, bilim ve sanat yönü çok kuvvetli olan Prof. Dr. Özdemir Nutku'nun müzik ile ilgili yönünü ortaya koymak için gerçekleştirilmiştir. Kendisinden, sağlığında karşılıklı görüşme yöntemiyle derlenmiş bazı bilgilere de yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Prof. Dr. Özdemir Nutku, Prof. Dr. Hülya Nutku, tiyatro, müzik, piyano, bağlama, jazz

ABSTRACT

Prof. Dr. Özdemir Nutku, one of the founders of Dokuz Eylül University Faculty of Fine Arts is also a competent educator, a theatre scientist, an actor, a poet, an author, a critic, a director, a good musician, a composer and a scholar as well. As a humanist, an animal and nature lover, the head of his family he is a role model and a theatre genius with his humanistic and tolerant character. Özdemir Hoca has been a role model as an artist with many qualities due to the music education that he got in his early childhood and the theatre education afterwards. The fact that he learned to play the piano when he was six or seven years old caused him to use his imagination in a positive way. Also the qualities to research, question, expression, creativity, critical thinking, empathy are the result of his starting art education during his early years. This research was undertaken to establish the musical aspects of Prof. Dr. Özdemir Nutku whose scientific and artistic side is very powerful. The information collected from him via interviews are also used in the article.

Keywords: Prof. Dr. Özdemir Nutku, Prof. Dr. Hülya Nutku, theatre, music, piano, bağlama, jazz

Araştırma Makalesi - Geliş Tarihi/Received Date: 02.12.2019 Kabul Tarihi/Accepted Date: 24.12.2019

* Prof., Ege Üniversitesi, Devlet Türk Musikisi Konservatuarı, Öğretim Görevlisi. berraktaranc06@gmail.com,

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0750-9742>

Atf/Citation: Taranç, B. (2019) Müzik Kimliğiyle Prof. Dr. Özdemir Nutku *Eurasian Journal of Music and Dance*, (15), 157-165

Extended Abstract

This research was undertaken to establish the musical aspects of Prof. Dr. Özdemir Nutku whose scientific and artistic side is very powerful. The information collected from him via interviews are also used in the article. Prof. Dr. Özdemir Nutku, one of the founders of Dokuz Eylül University Faculty of Fine Arts is also a competent educator, a theatre scientist, an actor, a poet, an author, a critic, a director, a good musician, a composer and a scholar as well. As a humanist, an animal and nature lover, the head of his family he is a role model and a theatre genius with his humanistic and tolerant character. Özdemir Hoca has been a role model as an artist with many qualities due to the music education that he got in his early childhood and the theatre education afterwards. The fact that he learned to play the piano when he was six or seven years old caused him to use his imagination in a positive way. Also the qualities to research, question, expression, creativity, critical thinking, empathy are the result of his starting art education during his early years.

Prof. Dr. Özdemir Nutku was born in İstanbul, in January 12, 1931. According to the data collected from Hülya Nutku during the interview in November, 2019 Özdemir Nutku started stuying the piano with a Russian female teacher at the age of six or seven, then he continued with Ferdi Friedrich Vonstatzer, an Austrian origin Turkish scholar. When he turned 16, Vonstatzer told him that he would make a great pianist and he would like him to make a concert. Thus, Nutku performed his first concert in İstanbul, Taksim Şan Theatre.

In 1942, Özdemir Nutku became a student in Robert college, a school which gave him a perspective that would affect his whole life and eight years later he completed his education here. Being an amateur musician during his college years, Nutku was one of the students who had benefitted the best from the cultural life that the college provided. He was also a successful student. Nutku who had a minor accident in the gym which affected his agility. Then he decided to quit classical piano and become a jazz pianist.

The artist who started studying English philology in Ankara university, Language, History and geography Faculty graduated in 1956. He had founded a quartet during his university years. He had a scholarship in 1956 and started studying directing in George-August University in Gottingen, Germany where he also founded a quartet. There he worked as the assistant of Heinz Hilbert, the art director of Gottingen State Theater for three years. In the meanwhile beacuse of his desire for music he joined Prof. Boetticher's advanced music seminars. He graduated from George-August University in 1959 and came back to Turkey.

Özdemir Nutku completed his PhD education in 1961 and became a professor in 1974. He performed on stage as a choir member in Franz Lehar's operetta, *Skylark* in 1946 in İstanbul. The list of his publication is as follows: 150 books (61 translation, 4 poetry, 16 theater adaptations, 2 scenarios, 1 children's book; more than 1800 research papers, critics and essays.

Hülya Nutku states that he had played the piano before starting the rehearsals, during special occasions and during his friend actor Ayberk Çölok's visits.

Özdemir Nutku, composed music for Fazıl Hüsni Dağlarca poems in Salihli Poem Afternoon events. He made music for Ziraat Bank, Halk Bank, Pınar Diary Company children theatres' plays in İzmir Atatürk People's Library. He composed the introduction music for Kamyon Theatre in 1992. He compsed a music for the withces part related to Macbeth in the play called "Shakespeare'in Geceleri Gündüzleri". He also composed music for Suat Taşer Short plays staged by Hülya Nutku. He considered the inner rhythm and dynamics of the play and tried to reflect the soul of the play to the music while composing music for the theatre. He especially paid attention to support the action in children's plays.

In June 2019, I learned from himself that Özdemir Hoca had a *bağlama* that he gave as a gift to Ass. Prof. Dr. Levent Berber. The performance arts are an important element of universal art with its unique qualities and a power to affect society. In this context, Özdemir Nutku founded the basis of his artistic career in the field of performance arts both nationally and internationally. His interest in the bağlama is a sign that he protected the tight bond that he had between Anatolian reality and his art.

Prof. Dr. Özdemir Nutku, tiyatro bilimci, oyuncu, şair, yazar, çevirmen, eleştirmen, yönetmen, iyi bir müzisyen, besteci, akademisyen, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin kurucularından, yetkin bir eğitimcidir. Elinde kendisiyle özdeşleşen piposu, içindeki insan sevgisi, yaşama sevinci, sanat coşkusu, babacan, güler yüzlü, aile reisi, hayvan sever, dost canlısı, tabiat aşığı, hoşgörülü, korumacı kişiliğiyle, örnek insan ve tiyatro dehasıdır.

Hocanın sonsuz olmasından tam bir yıl önce doktora öğrencilerimle, eşi Prof. Dr. Hülya Nutku ile dramaturgi üzerine röportaj yapmak üzere evlerine gitmiştim. Hoca bizi Hülya Hanım'la birlikte inanılmaz bir sıcaklıkta karşıladı. Ayrıca bize Hülya Hoca kendi kitabını imzalayarak armağan ederken Özdemir Hoca'nın eşiyle çok gurur duyduğu her halinden belliydi. Özdemir Hoca'nın GSF'de yönettiği ve bazılarının müziklerini bestelediği veya müzikleri üzerinde titizlikle durduğu tiyatro oyunları şunlardır:

Midas'ın Kulakları
 Bir Alman Masalı
 Resimli Osmanlı Tarihi
 Saatleri Ayarlama Enstitüsü
 Gözlerimi Kapatırım Vazifemi Yaparım
 Ay Işığında Şamata
 Shakespeare'in Geceleri ve Gündüzleri
 Müfettiş
 Eşek Arıları
 Fehim Paşa Konağı
 Lystirata
 Sevgili Doktor
 Kül Altında Kor
 Kırık Testi
 Ocak

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma yazımızda Prof. Dr. Özdemir Nutku'nun müzik yönünü ortaya koymaya çalıştık. Sanatçının, çocukluğundan itibaren sanatla büyümüş olup, bu özelliği dolayısıyla sanatın pek çok alanında başarılar kazanmıştır. Genellikle kendisi, tiyatronun tüm alanlarında deha olarak kabul edilirken, öğrencisi olduğum hocamı müzik yönüyle de tanıtmak için araştırmamı geliştirdim.

Özdemir Hoca, küçük yaşlarda almış olduğu müzik eğitimi ile daha sonraki yıllardaki tiyatro eğitimi sayesinde pek çok özelliği barındıran örnek bir sanatçı olmuştur. Şöyle ki onun altı-yedi yaşlarında ciddi yönde piyano eğitimi alması kendisinin hayal gücünü olumlu yönde kullanarak yönetebilme yetilerinin gelişmesine neden olmuştur. Ayrıca araştırma, sorgulama, kendini ifade yaratıcı olabilme, eleştirel yönde düşünebilme, empati kurma yönünde yoğunlaşabilme özelliklerinin tümü Özdemir Nutku'nun çok küçük yaşlarda sanat eğitimiyle disipline edilmiş olmasının bir sonucudur.

Özdemir Hoca, sosyal ve kültürel problemleri sanat aracılığıyla odağa taşıyabilme özelliklerini tüm yaşamı boyunca başarabilmiştir. Ayrıca olumlu yönde etkileşim ve öğrenme ortamının yaratmaktaki ustalığı tartışılmazdır. Araştırmamızda Prof. Dr. Özdemir Nutku'nun tüm bu özellikleriyle ortaya koymuş olduğu eserlerinin tanıtılması hedeflenmiştir.

Yöntem

Araştırmamızda bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerinden tarihsel yöntem, yapısalcı yöntem ve karşılıklı görüşme metotları kullanılmıştır.

Müzik Kimliğiyle Prof. Dr. Özdemir Nutku

Prof. Dr. Özdemir Nutku 12 Ocak 1931 günü İstanbul'da elit bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Babası, milletvekilidir. Hülya Nutku'dan 2019 Kasım ayında derlediğimiz bilgilere göre Özdemir Nutku altı-yedi yaşlarında bir Rus Madam'dan piyano dersleri almıştır. Daha sonra Ferdi Friedrich Vonstatzer'den piyano dersleri almaya devam eder. Bu hocası Avusturya asıllı Türk bir akademisyendir. Kendisi 1932'de Türkiye'ye yerleşerek 1944'de Türk vatandaşlığına geçer. İstanbul Devlet Konservatuarı'nda eğitimcilik yaparak Friedrich olan ismini Ferdi olarak değiştirir. Özdemir Hoca, 16 yaşına geldiğinde bu hocası ona "sen iyi bir piyanist olacaksın, sana bir klasik konser verdirtmek istiyorum" der. Böylece Özdemir Nutku, İstanbul, Taksim Şan Sineması'nda ilk konserini Scarlatti ve Bach konserini verir. Bu konser halk tarafından çok beğenilir.

Özdemir Nutku, 1942 yılında tüm yaşamını etkileyecek ve dünya görüşünü genişleten bir perspektif kazandıracak olan Robert Koleji'ne giderek orada eğitimine devam eder ve hazırlık sınıfı dahil olmak üzere 8 yıllık eğitimini bu kurumda tamamlayarak 1950 yılında Robert Koleji'nden diploma almaya hak kazanır. Kolej yıllarında amatör olarak müzikle ilgilenen Özdemir Nutku, okulun temsil kolunda da sık sık yer alarak bu okulun kültür ve sanat ortamını en iyi şekilde değerlendiren öğrencilerinden birisi olur. Onun kolej bitirme derecesinin B.A. derecelerinde olması da aynı zamanda derslerinde çok başarılı bir öğrenci olduğunun da göstergesidir. Robert Koleji'nde sporla da uğraşan Özdemir Nutku, bu okulda bulunan spor salonunda geçirdiği bir kaza sonucunda eğitim aldığı yıllarda elini zedeler. Uzun süre eli bu yüzden sarı kalır. Tüm bu olaylar parmaklarındaki acelitesini (çevikliğini) etkilediği için Özdemir Nutku, klasik piyanodan vazgeçerek caz piyanisti olmaya karar verir.

1952 yılında sanatçı Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesine başlar. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi İngiliz Filolojisi Bölümü'ne devam ederek 1956 yılında bu üniversiteden mezun olur. Özdemir Nutku bu üniversitede okurken kendisine Quartet kurarak Ankara'da Kent Otel'de geceleri piyano çalarak harçlığını çıkarır ve o dönemde milletvekili olan babasından daha iyi kazandığını gençlikte kazanılanın çabuk tüketildiğini Prof. Dr. Hülya Nutku'dan öğreniyoruz.

Resim 1. Ankara'da ilk kuartetim (Nutku, 2018)

Hülya Nutku'nun verdiği bilgilere göre Özdemir Hoca, üniversiteyi bitirdikten sonra burs kazanarak 1956 yılında Almanya'nın Göttingen kentinde George-August Üniversitesi'nde rejisörlük okurken burada bir Quartet oluşturup tekrar öğrenci olarak kendi harçlığını çıkarır. Bu "quartet" in içinde bir zamanlar Ege Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi Dekanı olan Erdem Yakut, o sıralarda dış hekimliğini Almanya'da okurken baterist olarak quartette yer alıyor, piyanoda Özdemir Hoca bulunurken, Mafî dedikleri Muaffak Talay ile çalışıyorlar. Sonra Muaffak Bey İsveç'de yaşadığı, İzmir Jaz Festivali'ne geldiği biliniyor fakat bir türlü İzmir'de Özdemir Hoca ile karşılaşmıyorlar. Sanatçı Almanya'da Göttingen Devlet Tiyatrosu sanat yönetmenliğini yapan ünlü Heinz Hilbert'in üç yıl gibi uzun soluklu bir süreçte asistanlığını yaparak, çeşitli özel tiyatrolar için oyunlar sahneye koyarak sanat yaşamını sürdürür. Bu arada müziğe olan aşırı tutkusu ile iki yıl süre ile Prof Boetticher'in ileri aşamalı Müzik seminerlerine katılıyor. 1959 yılında George-August Üniversitesini başarıyla bitirerek aynı yıl Türkiye'ye döner.

Özdemir Nutku, George August Üniversitesi'nde "The Stagnation and Revival of Verse Drama in England" adlı tez çalışmasıyla doktorasını 1961 yılında tamamlar. 1967 yılında "Darülbedayi'nin Elli Yılı" isimli çalışmasıyla doçent, "Tiyatro Yönetmeninin Çalışması" isimli araştırmasıyla 1974 yılında profesör olur.

Özdemir Nutku, "bir şeyi olacaksın en iyisini olacaksın" diye düşünüp, müzisyenlik yerine tiyatrocuya olmayı isteyerek tiyatroya yönelir. 1946 yılında İstanbul'da Franz Lehar'ın Tarla Kuşu Opereti'nde koroda yer alarak sahneye çıkar. Prof. Dr. Hülya Nutku' ya göre bu hocanın ilk sahneye çıkışı olabilir. Herhangi bir tiyatro eserinde edebiyat, şiir, müzik, resim, kostüm, dekor, sahne, ışık, oyuncu, yönetmen bileşmelerinin bulunması ve tiyatronun multidisipliner olması Prof. Dr. Özdemir Nutku'nun tiyatroya karar vermesinde etkin olmuştur.

Yazılmış, yayımlanmış ve yayımlanmamış eserleri şu şekildedir: altmış altısı telif, altmış biri çeviri, dördü şiir, onaltısı oyun ile uyarlama, ikisi senaryo, biri çocuk olmak üzere, yüz elli kitap, bin sekiz yüzün üzerinde araştırma, inceleme, eleştiri, deneme yazısı.

İlk şiir kitabı, 1950 yılında "Eller"dir. 1960 yılında yılında ilk tiyatro kitabı olan "Tiyatro ve Yazarı" yayımlar.

1952-1954 yılları arasında ABD Büyükelçiliği'nde çevirmenlik yapmıştır. 1954-1956 yılları arasında Bayındırlık Bakanlığı Limanlar Dairesi'nde baş çevirmen olmuştur. 1959-1962 yılları arasında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Tiyatro Enstitüsü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmıştır.

Askerlikten sonra (1964-1976) Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Tiyatro Kürsü'sünü kurdu. 1972-1975 yılları arasında Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümü'nü, 1972-1983 yılları arasında Ege Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tiyatro Bölümü ve Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne ve Görüntü Sanatları Bölümü'nde bölüm başkanlığı görevini yürüttü. 1976 güz döneminde İzmir'e yerleşti. 1991-1992 yılları arasında kendisinin kurucularından olduğu İzmir Şehir Tiyatrosu'nda genel sanat yönetmeni olarak görev aldı. 1997 yılında Hartt School of Music and Performing Art Connecticut'ta Amerikalı ve İsveç'li öğrencilerle, iki hafta süreyle rol yapımı konusunda workshoplar gerçekleştirdi. 12 Ocak 1998 günü Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatlarından bölümü başkanı olduğu dönemde emekli oldu. Pek çok ödülleri bulunan sanatçı 8 Kasım 2019 günü saat 6:30'da kalp yetmezliği tanısıyla sonsuz olmuş ve 10 Kasım 2019'da İzmir Sabancı Kültür Merkezi'nde tüm Türkiye'den gelen akrabaları, dostları, yetiştirmiş olduğu öğrencileri, sanatçılar tarafından uğurlanmıştır.

Özdemir Nutku, Hülya Nutku'nun anlattığına göre piyanistlik yaşamını, özel yaşamında da keyifli bir şekilde sanatla dolu dolu olarak sürdürmüştür (Özdemir Nutku, görüşme, 12.06.2019).

Hülya Nutku bize şu bilgileri aktarıyor:

Hoca bize provalara başlamadan önce piyano çalar, özel günlerde tiyatro ve sinema oyuncusu arkadaşı Ayberk Çölok bize geldiği zaman ona müzik yapardı. Ayberk Çölok'da hayıflanarak "sen müziği bırakmayacaktın, çok iyi piyanistsin" derdi. "Killing Me Softly With His Song" şarkısını hoca, Ayberk Çölok için çalardı. Özdemir Nutku, Salihli'de şiir ikindilerinde Fazıl Hüsni Dağlarca Şiirleri için müzik besteledi, yanılmıyorsam 90'lı yıllardı. Yaşar Üruk, şiirleri okudu, Özdemir Hoca Piyano eşliğinde bestelemiş olduğu müzikleri seslendirdi.

Bir zamanlar İzmir Atatürk İl Halk Kütüphanesi'nde Ziraat Bankası, Halk Bankası, Pınar Süt Çocuk Tiyatroları'na çocuk oyunları müzikleri yaptı. 1992 yılında Kamyon Tiyatrosu'nun başlangıç açılış müziğini besteledi. Kamyon nereye giderse hocanın müziği ile oyunlar başlıyordu. "Shakespeare'in Geceleri Gündüzleri" isimli oyunda ki bu oyunun düzenlemesini de kendisi yapmıştır, oyunun Macbeth ile ilgili bölümünde cadıların müziğini kendisi bestelemişti. Bu ve bunun gibi pek çok oyuna müzik yapmıştır. Benim sahnelediğim Suat Taşer Kısa Oyunları'nda müzik bestelemiştir. Hoca bestelerini piyano ile yapardı. Daha sonra kendisine çok gelişmiş bir sentisayzır aldığı halde evde piyano olduğu için beste yaparken piyanoyu tercih ederdi. Tiyatro için müzik yapıyorsa oyunun kendine özgü ritmi ve içsel tartımını izler, oyunun ruhunu verebilecek, yansıtacak özellikle çocuk oyunlarında aksiyonu destekleyecek müzikler bestelemeye dikkat ederdi. Hocanın bestelediği eserler içinde "Macbeth'in Cadıları" isimli müzikte cadılar, doğa üstü varlıklar olduğu için onun dikkat ettiği şey metafizik dünyayı bilinçli olarak mistik duygular eşliğinde müziğe yansıtmak şeklindeydi. Özdemir Hoca tiyatro çevirilerinde de genel atmosferi ve oyuncunun eseri seslendirirken, o tonu nasıl yakalayacağını düşünerek nota arar gibi oyuna uygun kelimeyi arardı. Yani dilin ritmini, müzik ritmi gibi oturtmaya çalışırdı. Evde elektrikler kesilince Bornova'da lojmanlarda hemen piyanonun başına geçer, bir mum yakar ve kendisi internette çalışamayacağı için bize müzik yapar, boşa zaman geçirmezdi. Kızımız Zeynep, 7-18 yaş arasında değişik hocalardan piyano dersleri aldı. Babasıyla da çalışırdı. Sinema ve Tiyatro hocası Şahika Tekand'ın kızı Zeynep Gedizlioğlu bize gelir, Özdemir Hoca piyano başındayken piyanonun tuşlarına basarak hocaya eşlik etmeye çalışır, hoca da "müziğimi bozuyorsun Zeynepçğim" diye ona takılırdı. Zeynep'te bende bir gün çok ünlü bir besteci olacağım diye ona cevap verirdi. Yıllar sonra Zeynep Gedizlioğlu, Berlin'de müziğin Nobel'i kabul edilen Ernst Von Siemens "Yılın Genç Bestecisi Ödülü"nü kazandı. Zeynep, "benim yaşantımda Özdemir Hoca'yı dinlemek benim ilham kaynağım olmuştur ve benim besteci olmama neden olmuştur" der. Güzel Sanatlar Fakültesi toplantılarında tiyatro öğretim görevlisi Varlam Nikolatzi gitarını alır, bizim sentisayzır evden fakülteye taşınır ve birlikte müzik yapılırdı. Ömer Yiğitbaşı, rektörken 1980'li yılların sonunda hoca rektörlüğün üst katındaki kutlamalarda piyano başına geçip çok ciddi bir konser vermişti. Zamanla yaşın getirdiği parmak acelitesine çok önem verdiği için hoca piyanodan uzaklaşsa da müzikle ilgilendi. Mezuniyet öncesi Özdemir Hoca, öğrencileri Özdemir Nutku salonunda toplayıp, size bir şey seyrettireceğim deyince öğrenciler tiyatro ile ilgili bir görüntü beklerken Özdemir Hoca, Kübalı bir müzik grubu olan Buena Vista Social Club'ın bir müzik klibini onlara izletir. Bunların başında rahmetli İbrahim Ferrer bulunuyordu. Müzik grubundaki kişiler ev temizleyen, bahçe otları yolan, boya yapan bireylerden olup, bir araya gelerek olağanüstü müzik yapıyorlar. Hoca bu grubu öğrencilere dinletip, "Sanat afralı, tafralı yapılacak bir iş değil! Son derece sade, yalın, egosuz yapılan bir iştir. Bu adamların saflığı temizliği içinde siz sanat yapın, o zaman başarılı olursunuz" diyor. Biz yüksek egolarla çalışırken, o egosuz işten yanaydı, tüm yaşamı boyunca dolu dolu yaşadı (Hülya Nutku, görüşme, 20.11.2019).

Özdemir Hoca'nın bir bağlamasının olduğunu ve bu bağlamayı Yrd. Doç. Dr Levent Berber'e hediye ettiğini 2019'un Haziran ayında kendisinden öğrendim. Bunun üzerine 2019 Ekim ve Kasım aylarında Levent Berber ile görüşerek kendisinden şu bilgileri edindim: "Bu bağlamanın bana verilişi Özdemir Hoca'nın kızı Zeynep tarafından gerçekleştirilmiştir. Bir akşamüstü Özdemir Hocalarda eşi ile birlikte otururken, Hoca, benim de bağlamam var deyip, bağlamayı Zeynep'ten istedi, ben bağlamanın akordunu yapıp türkü söylemeye başladım. Özdemir Hoca, bu sazın ıhlamur ağacından olduğunu söyledi. Bağlamanın bakıma ihtiyacı vardı, çalgı Basmane'deki Yol Müzik'te bakıma alındı. Ben tamirden sonra bağlamayı Güzel Sanatlar Fakültesi'nin Narlıdere'den Tınaztepe'ye taşınması sırasında çalışıyordum. Çok gariptir ki bu bağlama ile Güzel Sanatlar Fakültesi'nde bulunan Özdemir Nutku Sahnesi'nin fuayesinde ve okulun antresinde, koridorlarında sanki hocanın sesi tınılıyordu. Biz bu bağlamayı Özdemir Hoca'nın ailesi ile birlikte oturup çalacaktık fakat bu nasip olmadı. Her bağlamaya dokunuşumda aklıma hoca gelecek ve ben onu yad edeceğim (Levent Berber, görüşme, 08.08.2019)".

Sonuç

Özdemir Nutku, salt tiyatro eserlerini sahnelemeyip bazı eserlere kendisi tiyatro müzikleri bestelemiştir. Özdemir Hoca tiyatro müziği bestelerken daha çok tiyatro eserinin ruhunu ortaya çıkartmak amacını gütmüştür. Ayrıca onun bestelediği tiyatro müziklerinin, tiyatro izleyicisinin, tiyatro eserini izleme dinamiğini yönlendirebilme amacını taşıdığını gözlemleyebiliriz.

Sahne sanatları kendine özgü, mantığı ve düşün yönü olan, toplumları etkileyebilen evrensel yönde sanatın önemli bir parçasıdır. Özdemir Nutku, bu bağlamda sahne sanatları alanında yurtiçi ve yurtdışında kendi sanatsal başarılarının temelini atmıştır.

Özdemir Hoca'nın bağlamaya olan ilgisi, sanatçının Anadolu yaşam gerçekleriyle ve sanatıyla sürekli sıkı bağlantılarını özenle koruduğunun bir göstergesidir. İşte bu yönüyle de Prof. Dr. Özdemir Nutku tüm eserlerinde ulusaldan evrensele geniş bir yelpaze ve perspektif ile seyircisiyle bütünleşebilmektedir.

Kaynakça/References

Nutku, Ö. (2018). Anakara'da İlk Kuartetim.

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1727430137338717&set=pb.100002152428281.-2207520000.&type=3&theater> adresinden alındı, Erişim Tarihi: 20.11.2019.

Prof. Dr. Özdemir Nutku Arşivi, Karşıyaka, İzmir